

Αριθμ. Πρωτ. 1001

Τῷ Ἱερωτάτῳ Μητροπολίτῃ Κιέβου κυρίῳ Ονουφρίῳ, ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ,

Εἰς Κιέβον.

Γνωρίζετε ἀσφαλῶς ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ τῶν ἀδιασείστων ἀρχειακῶν ἐγγράφων ὅτι ἡ Ἱερά Μητρόπολις Κιέβου ἀνήκεν ἀνέκαθεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἰδρυθεῖσα ὑπ' αὐτῆς ὡς χωριστὴ Μητρόπολις, κατέχουσα τὴν 60ὴν θέσιν εἰς τὸ Συνταγμάτιον τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ὑστερον δέ, ἡ μὲν ἐν τῷ κράτει τῆς Μεγάλῃς Ῥωσσίας τοπικὴ Σύνοδος, προσήμασι τισι ἀβασίμοις, ἀπεσχίσθη πραξικοπηματικῶς ἐκ τῆς κανονικῆς αὐτῆς ἀρχῆς, ἥτοι τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας (1448), ἀλλ' ἐν τῇ πόλει τοῦ Κιέβου ἐγκαθίσταντο συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἕτεροι μητροπολίται, γνήσιοι καὶ κανονικοί, τοῦ Κιεβινοῦ κλήρου καὶ λαοῦ μὴ δεχομένου τὴν ὑποταγὴν εἰς τὸ τῆς Μοσχοβίας κέντρον. Ἡ κανονικὴ αὕτη τάξις διετηρήθη, παρὰ τὰς δυσκολίας τῶν καιρῶν, ἕως καὶ τοῦ σωτηρίου ἔτους 1685^{ου}, ὅτε ὁ Πατριάρχης Μόσχας Ἰωακείμ, ἀντικανονικῶς παρενέβη εἰς ξένην ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν, προαγαγὼν τὸν τότε Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Λουτοσκίου Γεδεῶν εἰς Μητροπολίτην Κιέβου, δίχα, τῷ ὄντι, τῆς ἀδείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Πρὸς θεραπείαν τῆς ζημίας ταύτης καὶ διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν ἐντόνων ἀντιδράσεων τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Κιέβου, μὴ δεχομένων τὴν ἀντικανονικὴν ἐκλογὴν καὶ μὴ ἀνεχομένων τὴν εἰσπήδησιν τοῦ Πατριάρχου Μόσχας, οἱ ἐν τῇ Μεγάλῃ Ῥωσσίᾳ βασιλεύοντες καὶ ἀρχιερατεύοντες ἐζήτησαν «δοθῆναι ἀδειαν τῷ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ Μοσχοβίας χειροτονεῖν μητροπολίτην Κιέβου, ἥνικα ἐμμένει ὑστερουμένη γησιῦ ἀρχιερέως ἢ μητρόπολις αὕτη».

Ὁ Αποστολικὸς καὶ Οἰκουμενικὸς ἡμῶν Θρόνος ἀπεδέξατο τὴν αἴτησιν αὐτῶν καὶ τὴν ἀπὸ κανονικῆς ἀπόψεως παρανομίαν ταύτην συνεχώρησε, συγκαταβάσει καὶ οἰκονομῶν χρησάμενος, καὶ «διὰ τε τὸ ὑπερβάλλον τοῦ τόπου διάστημα καὶ τὰς ἐπισυμβαίνουσας μεταξύ τῶν δύο βασιλειῶν μάχας», πρωτίστως δέ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ εὐρισκομένων χριστιανῶν, ἔδωκε οἰκονομικῶς, διὰ τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου ἡμῶν Διονυσίου Δ', τὴν ἀδειαν, ὁ μακαριώτατος Πατριάρχης Μοσχοβίας «χειροτονεῖν Κιέβου Μητροπολίτην», «ἐνός μόνου φυλαττομένου, δηλαδὴ ἥνικα ὁ Μητροπολίτης Κιέβου ἱεουργῶν εἴη τὴν ἀναίμακτον καὶ θεῖαν μυσταγωγίαν, μνημονεῦσι ἐν πρώτοις τοῦ σεβασμίου ὀνόματος τοῦ παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου».

Τοῦ ἔδραίου ἐκκλησιολογικοῦ καὶ κανονικοῦ τούτου ὄρου τῆς μνημονεύσεως τῆς κανονικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε τῆς τοῦ Κιέβου πόλεως ποιμενάρχου μὴ τηρουμένου, ἅτε ὑποταγείσης τῆς Μητροπόλεως ταύτης πλήρως τῇ

ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας, τῇ ἀφιλαδέλφῳ μεθοδεῖα αὐτῆς, κατὰ παράβασιν τῶν Θείων καί Ἱερῶν Κανόνων, ἰδίᾳ δέ τοῦ Η΄ τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, λέγοντος ὅτι: «μηδένα τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ἐπαρχίαν ἐτέραν, οὐκ οὔσαν ἄνωθεν καί ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ, ἢ γοῦν τῶν πρό αὐτοῦ χεῖρα καταλαμβάνειν ἀλλ' εἰ καί τις κατέλαβε, καί ὕφ' ἑαυτὸν πεποιῆται, βιασάμενος, ταύτην ἀποδιδόναι· ἵνα μὴ τῶν Πατέρων οἱ κανόνες παραβαίνωνται, μηδέ ἐν ἱερουργίας προσχήματι, ἐξουσίας τύφος κοσμητικῆς περιεοδύηται, μηδέ λάθωμεν τὴν ἐλευθερίαν κατὰ μικρὸν ἀπολέσαντες ... Ἔδοξε τοίνυν τῇ ἀγίᾳ καί οἰκουμενικῇ συνόδῳ, σῶζεσθαι ἐκάστη ἐπαρχία καθαρὰ καί ἀβίαστα τὰ αὐτῇ προσόντα δίκαια ἐξ ἀρχῆς καί ἄνωθεν, κατὰ τὸ πάλαι κρατήσαν ἔθος ... Εἰ δέ τις μαχόμενον τύπον τοῖς νῦν ὠρισμένοις προσκομίσει, ἄκυρον τοῦτον εἶναι ἔδοξε τῇ ἀγίᾳ πάσῃ καί οἰκουμενικῇ συνόδῳ» καί μὴ σεβομένης ὡσαύτως καί τῶν ἐν τῷ Πατριαρχικῷ καί «Συνοδικῷ Ἐκδόσεως Γράμματι» προτροπῶν, κατὰ τὰς ὁποίας: «μηδενός κατὰ τοῦτο ἐναντιουμένου, ἢ ἀντιλέγοντος τό παράπαν, ὡς εὐλόγως καί δικαίως γεγονός. Ὁ δέ παρά τὰ γεγραμμένα διανοηθεῖς ἢ ἄλλως πως βουλευθεῖς ἀπειθείαν ἢ ἐναντιότητα ἐνδείξασθαι, τῇ τοῦ Κυρίου διαταγῇ ἀντιστήσεται, καί παρ' Ἐκεῖνου τὰς ἀντιμισθίας ἔξει ὡς καταφρονητῆς τῶν Πατριαρχῶν ὄντων εἰκόνων τοῦ Θεοῦ ἐμψύχων τε, καί ζωσῶν», διὰ πάντα ταῦτα, ἡ περὶ ἡμᾶς Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 11ης Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ., κανονικῶς ἀνεκάλεσε τὴν ἰσχύν τῶν πρό πολλοῦ καταργηθέντων μονομερῶς ὑπὸ τῆς ὑμετέρας πλευρᾶς καί τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου Πατριαρχικῶν Γραμμάτων τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Διονυσίου Δ΄ τοῦ ἔτους 1686^{ου}. Γνωρίζομεν δέ ὑμῖν ὅτι ἡ ἱστορικὴ Μητρόπολις Κιέβου καί αἱ ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς Οὐκρανίας κείμεναι ἐκκλησιαστικαὶ ἐπαρχίαι περιήλθον πλέον εἰς τὴν πρό τῶν μνημονευθέντων Γραμμάτων ἱεροκανονικὴν κατάστασιν, ἥτοι εἰς τὴν πλήρη ἐξάρτησιν ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καί Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Προσέτι δέ, ἡ περὶ ἡμᾶς Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 22^{ας} Ἀπριλίου ἐ. ἔ., λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰ κατὰ καιροῦς αἰτήματα κλήρου καί λαοῦ περὶ ἀνεξαρτησίας τῆς εἰς ἰδιαίτερον κυρίαρχον κράτος συγκροτηθείσης εὐλογημένης γῆς τῆς Οὐκρανίας, κυρίως ὁμως προσβλέπουσα εἰς θεραπείαν τῶν ἀπὸ ἐτῶν σοβούτων σχισμάτων καί μερισμῶν, μὴ δυναμένης τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Μόσχας τὴν θεραπείαν ταύτην ἐπιφέρειν, ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως, ἵνα ἀπονείμῃ καθεστῶς αὐτοτελοῦς ἐσωτερικῆς διαρθρώσεως, ἥτοι «αὐτοκεφαλίαν», εἰς τὸ κράτος τῆς Οὐκρανίας. Μέχρι δέ καί τῆς συγκροτήσεως εἰς σῶμα τῆς ἐν Οὐκρανίᾳ Ἱεραρχίας καί τῆς ἐξ αὐτῆς, κατόπιν ἐκλογῆς, ἀναδείξεως Προκαθημένου, πρὸς ὃν καί κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν χορηγηθήσεται ἀρμοδίως Πατριαρχικὸς καί Συνοδικὸς Τόμος, γνωρίζομεν τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι ὅτι ὑπερτάτη κανονικὴ ἀρχὴ ἐν Οὐκρανίᾳ ὑπάρχει καί λέγεται ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ὡς ἐκπαλαί.

Τὰς εἰρημένας ταύτας ἀποφάσεις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἠθελήσαμεν νὰ θέσωμεν εἰς γνῶσιν τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος, διὰ τῶν ὀρισθέντων Ἐξάρχων ἡμῶν ἐν Κιέβῳ, ἀλλ' ὑμεῖς, δυστυχῶς, ἠρνήθητε τὴν κοινωνίαν μετ' αὐτῶν. Ἐπανερχόμενοι οὖν

τό δεύτερον διά τῶν μετά χεῖρας Πατριαρχικῶν ἡμῶν Γραμμάτων, οικονομικῶς καί συγκαταβατικῶς προσφωνοῦντες ὑμᾶς Ἱερώτατον Μητροπολίτην Κιέβου, ἐνημεροῦμεν ὅτι, ἅμα τῇ ὑπό τοῦ κληρικολαϊκοῦ σώματος ἐκλογῇ τοῦ Προκαθημένου τῆς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας, οὐ δυνηθήσεσθε πλέον ἐκκλησιολογικῶς τε καί κανονικῶς φέρειν τόν τίτλον τοῦτον τοῦ Κιέβου, τόν ὁποῖον, οὕτως ἢ ἄλλως, κατέχετε σήμερον κατά παράβασιν τῶν ὑπό τῶν ἐπισήμων κειμένων τοῦ 1686 ὀριζομένων.

Διό ἐν πνεύματι εἰρήνης καί ἀγάπης προτρεπόμεθα ὑμᾶς, Ἱερώτατε ἀδελφέ, ὅπως, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν καί θεωροῦντες ἐν φρονήματι ἱστορικῆς ἀληθείας καί ὑγιούς ἐκκλησιολογίας τὰς ἡμετέρας ἱεροκανονικάς Πράξεις, ἀρθήτε εἰς τό ὕψος τῶν περιστάσεων καί ἐναρμοσθήτε τῇ παραδόσει τῶν ἀειμνήστων προκατόχων ὑμῶν Σιλβέστρου, διαδόχου Πέτρου Μογίλα τοῦ εὐκλεοῦς, ὡς καί τῶν λοιπῶν Μητροπολιτῶν Κιέβου Διονυσίου, Ἰωσήφ καί Ἀντωνίου, ἐπιστηριζόντων τόν εὐγενῆ Οὐκρανικόν λαόν καί τό εὐσεβές αὐτῶν γένος, πειθομένων εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, προτρεπόμεθα δέ ὅπως συμμετάσχητε προφρόνως καί ἐν πνεύματι ὁμονοίας καί ἐνότητος, μετά τῆς ὑφ' ὑμᾶς Ἱεραρχίας, εἰς τήν ὑπό σύγκλησιν ἰδρυτικῆν τῆς ἐνιαίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Οὐκρανίας Συνέλευσιν καί τὰς ἐκλεκτορικές διαδικασίας πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς, δυναμένης, ἀσφαλῶς, καί τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος ὑποβαλεῖν ὑποψηφιότητα πρὸς τοῦτο. Ὡσαύτως δέ προτρεπόμεθα ὑμᾶς καί τοὺς περὶ ὑμᾶς ὅπως εὐρίσκησθε ἐν κοινωνίᾳ μετά τῶν πρώην Κιέβου Φιλαρέτου καί πρώην Ἀβιβ Μακαρίου καί τῶν σὺν αὐτοῖς, ὡς ἀποκατασταθέντων ὑφ' ἡμῶν ἀρμοδίως εἰς τήν ἀρχιερωσύνην καί οὐχί εἰς τό ἀξίωμα, δι' εὐμενοῦς ἡμετέρας κρίσεως ἐπὶ τῆς κατ' ἐπανάληψιν ὑποβληθείσης ἡμῖν ἐκκλήτου αὐτῶν προσφυγῆς, ὡς οἱ Θεῖοι καί Ἱεροὶ Θ' καί ΙΖ' τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων Ἀγίων Πατέρων Κανόνες σαφῶς καί σοφῶς διακελεύονται. Περιττόν νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ τῆς ἐκκλήτου προσφυγῆς ἐξέτασις δέν ἀποτελεῖ «νομιμοποίησιν σχισμάτων», ἀλλ' εὐκαιρίαν θεραπείας αὐτῶν, ὡς τοῦ ταλαιπωρήσαντος ἐπὶ τρεῖς πού δεκαετίας τόν προσφιλῆ Οὐκρανικόν λαόν τοιοῦτου.

Ὅντες βέβαιοι ὅτι καί ἡ ὑμέτερα ἀγαπητῆ Ἱερότης θέλει ἐνστερνωθῆ τὰς κανονικάς ταύτας ἀποφάσεις τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καί ἀκολουθήσει τήν ὁδόν τῆς ἐνότητος διά τό συμφέρον τοῦ Οὐκρανικοῦ λαοῦ, ἐπιστηρίζει δέ τήν χορηγηθησομένην Αὐτοκεφαλίαν, ἐφ' ὅσον αὕτη, ὡς γνωρίζετε, Ἱερώτατε, παρά τὰ δημοσίως ψευδῆ λεγόμενα, εἶναι ἡ μόνη λύσις δια τήν θεραπείαν τοῦ ἐν Οὐκρανίᾳ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς τήν Χάριν καί τό ἄμετρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, τῶν ὀρθοτομησάντων τοὺς Ὅρους καί Κανόνας τῆς πίστεως ἐν ἀληθείᾳ, μεμακρυσμένην κοσμικῶν κινήτρων καί ἐπιβολῶν.

βη' Ὀκτωβρίου ιβ'

Ἐπιτομή
Ἐπιτομή
Ἐπιτομή

ἀγαπιεῖς ἐν χερσὶν ἀδελφός